

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Мостов'яка Миколи Івановича на тему: «Формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграції», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка

(протокол розширеного засідання кафедри економіки № 16 від 15 квітня 2026 р.)

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними науково-технічними програмами, напрямками науково-дослідних робіт університету та кафедри, де здійснювалась підготовка здобувача.

Функціонування агропродовольчого сектору України на сучасному етапі відбувається в умовах системних трансформацій, що поєднують прискорення євроінтеграційних процесів з глибокими структурними та воєнно-економічними шоками. За нинішніх обставин агропродовольчий комплекс є базою економічної стабільності та ключовим джерелом надходження валюти, однак чинна експортна модель потребує глибокої модернізації. Центральною проблемою залишається домінування сировини над продукцією з високою часткою доданої вартості, що спричиняє значний вартісний розрив між Україною та провідними європейськими експортерами. Актуальність роботи посилюється складністю логістичних бар'єрів, необхідністю диверсифікації каналів збуту для забезпечення внеску у глобальну продовольчу безпеку та потребою подолання стратегічних розривів між потенціалом галузі та жорсткими регуляторними вимогами ринку ЄС. За таких умов критично важливим завданням для повоєнної відбудови та успішної євроінтеграції України постає розроблення науково обґрунтованих підходів до формування експортної стратегії, що дозволяє поєднати структурну модернізацію агропродовольчого сектору з механізмами адаптації до зовнішніх шоків, підвищенням доданої вартості та посиленням позицій у глобальних ланцюгах вартості.

Дисертаційну роботу, присвячену комплексному теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці прикладного інструментарію формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграції, виконано у 2022–2026 рр. відповідно до плану наукових досліджень кафедри економіки Уманського національного університету за темами «Концептуальні засади та механізми сталого розвитку України» (державний реєстраційний номер 0121U112522) та «Соціально-економічні пріоритети розвитку національної продовольчої системи в умовах глобалізації» (державний реєстраційний номер 0111U010418). В межах зазначеної тематики автором досліджено теоретико-методичні засади формування експортної стратегії агропродовольчого сектору в умовах структурної трансформації та євроінтеграційного поступу, а також запропоновано прикладний інструментарій її реалізації, що включає організаційно-економічний механізм, моделювання стратегічних пріоритетів модернізації та сценарне прогнозування структурних зрушень.

2. Мета і завдання дослідження.

Мета дисертаційного дослідження полягає в комплексному теоретико-методичному обґрунтуванні та розробці прикладного інструментарію формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України, спрямованої на структурну трансформацію зовнішньоекономічної спеціалізації та інтеграцію у глобальні ланцюги створення вартості в умовах євроінтеграції.

Реалізацію поставленої мети забезпечено шляхом вирішення таких завдань: узагальнено теоретичні підходи до трактування сутності агропродовольчого сектору як системно інтегрованої підсистеми національної економіки та уточнено його багатокомпонентну структуру; розкрито теоретико-методичні засади формування експортної стратегії агропродовольчого сектору шляхом систематизації концепцій класичних і сучасних теорій міжнародної торгівлі, конкурентних переваг і глобальних ланцюгів доданої вартості; обґрунтовано цілісний методичний підхід до формування експортної стратегії; здійснено структурно-динамічний аналіз агропродовольчого експорту України; проведено стратегічну сегментацію підсекторів за рівнем залученості до зовнішніх ринків та оцінено конкурентне позиціонування в глобальних ланцюгах вартості; досліджено інституційні та регуляторні детермінанти розвитку агропродовольчого експорту; обґрунтовано організаційно-економічний механізм реалізації стратегії; визначено стратегічні пріоритети структурної модернізації на основі економіко-математичного моделювання; здійснено сценарне прогнозування альтернативних траєкторій розвитку агропродовольчого експорту з оцінкою економічної ефективності.

3. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, викладених у дисертаційній роботі Мостов'яка М. І., забезпечуються чітким визначенням мети, об'єкта і предмета дослідження та послідовним і повним вирішенням поставлених завдань. Достовірність отриманих результатів підтверджується використанням репрезентативної інформаційної бази, що охоплює офіційні статистичні дані державних органів України, матеріали міжнародних організацій, нормативно-правові акти та наукові праці українських та іноземних вчених.

Теоретико-методичну основу дослідження становлять положення класичних і сучасних теорій міжнародної торгівлі та глобальних ланцюгів створення доданої вартості, системний підхід, а також сукупність загальнонаукових і спеціальних методів, зокрема індексного, матричного та кластерного аналізу, економіко-математичного моделювання і сценарного прогнозування, що забезпечило належний рівень наукової обґрунтованості результатів.

Наукова новизна, обґрунтованість і практична значущість отриманих результатів підтверджені їх апробацією у фахових наукових виданнях, у тому числі тих, що індексуються у міжнародних наукометричних базах, а також на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. У цілому дисертація є завершеною, логічно структурованою науковою працею, результати якої характеризуються належним рівнем достовірності та можуть бути використані

для подальшого розвитку теоретичних і прикладних засад формування експортної стратегії агропродовольчого сектору в умовах євроінтеграції.

4. Наукова новизна одержаних результатів проведених досліджень.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження визначається комплексним і міждисциплінарним підходом до розробки теоретико-методичного та прикладного інструментарію формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграційних трансформацій. В роботі поглиблено теоретичні уявлення про стратегічне управління агропродовольчим експортом та запропоновано концептуальні та методичні рішення, спрямовані на структурну трансформацію експортної спеціалізації та підвищення рівня участі України у глобальних ланцюгах доданої вартості.

Здобувачем удосконалено концептуальні засади формування експортної стратегії агропродовольчого сектору шляхом розширення її розуміння як цілісної системи стратегічних орієнтирів, інституційних механізмів та інструментів державної політики, що забезпечує поєднання цілей структурної модернізації експорту з механізмами адаптації до змін міжнародного середовища;

розвинуто трактування агропродовольчого сектору як багаторівневої відкритої системи, структурованої за виробничо-переробним, інфраструктурно-логістичним та інституційно-регуляторним рівнями, що створює системну основу для аналізу та обґрунтування стратегічних рішень у сфері розвитку експорту;

запропоновано теоретико-методичний підхід до формування експортної стратегії агропродовольчого сектору, що ґрунтується на інтегрованій послідовності взаємопов'язаних етапів стратегування, охоплюючи етапи структурної діагностики, оцінювання інституційного середовища, виявлення конкурентних переваг та обґрунтування стратегічного вибору;

розроблено методичний інструментарій сценарного моделювання трансформації структури агропродовольчого експорту, що базується на стратегічній сегментації підсекторів та економіко-математичному обґрунтуванні альтернативних траєкторій розвитку з урахуванням інерційності експортної спеціалізації;

модернізовано організаційно-економічний механізм реалізації експортної стратегії агропродовольчого сектору на засадах багаторівневого управління та диференціації інструментів підтримки, що забезпечує узгодженість стратегічних і операційних рішень розвитку експорту;

удосконалено науково-прикладні засади інституційної адаптації агропродовольчого сектору до вимог міжнародних ринків через формалізацію взаємодії державних органів, галузевих структур і суб'єктів господарювання;

розширено методичні підходи до оцінювання ефективності структурної трансформації агропродовольчого експорту на основі поєднання сценарного моделювання з вартісною оцінкою результативності стратегічних рішень;

поглиблено прикладні засади стратегічної сегментації підсекторів агропродовольчого сектору на основі поєднання матричного підходу, оцінки порівняльних переваг і продуктової складності, що дозволяє обґрунтовувати пріоритети розвитку та позиціонування у глобальних ланцюгах створення доданої вартості;

систематизовано підходи до диференціації інструментів державної підтримки агропродовольчого експорту шляхом обґрунтування їх адресного спрямування залежно від характеристик окремих товарних сегментів, що підвищує ефективність використання ресурсів та адаптивність експортної політики.

5. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до наукових публікацій, опублікованих зі співавторами.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження висвітлено у 14 наукових працях, з яких 3 статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 2 статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus; 1 стаття в іноземному науковому виданні; 8 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 4,01 умов. друк. арк., з яких особисто автору належить 3,1 умов. друк. арк. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, здобувачу належать результати, пов'язані з аналізом стану та структури агропродовольчого експорту України, розрахунком індексів виявлених порівняльних переваг, визначенням стратегічних пріоритетів диверсифікації та обґрунтуванням напрямів технологічної трансформації агропродовольчого сектору.

6. Список опублікованих праць за темою дисертації.

Статті у наукових фахових виданнях України та у виданнях, які включені до міжнародних наукометричних баз:

1. **Мостов'як М.І.** Стан та проблеми експорту агропродовольчої продукції в Україні. Збірник наукових праць УНУС. 2023. Вип. 102. Ч. 2. С. 72-82. DOI: <http://dx.doi.org/10.32782/2415-8240-2023-102-2-72-82> (0,34 умов. друк. арк.).

2. **Мостов'як М.І.,** Смолій В.О. Експортна агропродовольча спеціалізація України: оцінка та стратегічні пріоритети. Збірник наукових праць УНУС. 2024. Вип. 105. Ч. 2. С. 242-253. DOI: <http://dx.doi.org/10.32782/2415-8240-2024-105-2-242-253> (0,48 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: аналіз стану та структури агропродовольчого експорту України, розрахунок індексів RCA та індексу Гірімана, обґрунтування пріоритетних напрямів удосконалення експортної спеціалізації – 0,30 умов. друк. арк.*).

3. Смолій Л.В., **Мостов'як М.І.** Диверсифікаційні пріоритети та напрями технологічної трансформації агропродовольчого експорту України. Збірник наукових праць УНУС. 2025. Вип. 106, Ч.2. С. 417-431. DOI: <http://dx.doi.org/10.32782/2415-8240-2025-106-2-417-431> (0,52 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: структурний аналіз агропродовольчого експорту та визначення пріоритетних напрямів диверсифікації – 0,35 умов. друк. арк.*).

4. Smolii L., **Mostoviak M.** Ukraine in the markets of organic agri-food products of the European Union: Analytics, trends, and prospects. Ekonomika APK. 2024. Volume 31, Issue 1. P. 54–63. DOI: <https://doi.org/10.32317/2221-1055.202401054> (0,60 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: аналіз динаміки та товарної структури імпорту органічної агропродовольчої продукції до ЄС, визначення позицій України на цьому ринку та обґрунтування перспектив розвитку експорту органічної продукції – 0,40 умов. друк. арк.*).

5. Karpenko V., Burliai O., Burliai A., **Mostovyak M.** Ukrainian gardening market trends under globalization. *Economic Annals-XXI*. 2016. № 161 (9-10). P. 51-55. DOI: <https://ea21journal.world/index.php/ea.V161-12> (0,55 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: аналіз стану та тенденцій розвитку ринку садівницької продукції та обґрунтування перспектив розширення присутності на ринку ЄС – 0,35 умов. друк. арк.*).

Публікації, у яких засвідчено апробацію матеріалів дисертації:

6. **Мостов'як М.І.** Стан та тенденції експорту агропродовольчої продукції в Україні. Актуальні питання сучасної економіки: матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань: УНУС. 2022. (0,11 умов. друк. арк.).

7. **Мостов'як М.І.** Напрями модернізації експортної інфраструктури агропродовольчої галузі України. Трансформації особистості, суспільства та ринку праці: виклики майбутнього та вплив на освіту: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (20-22 вересня 2023 року, Харків). Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2023. С. 311-312. (0,1 умов. друк. арк.).

8. **Мостов'як М.І.** Проблеми розвитку експортного потенціалу агропродовольчої галузі України. Об'єднані наукою: перспективи міждисциплінарних досліджень: матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23-24 листопада 2023 р. Київ, 2023. С. 46-48. (0,13 умов. друк. арк.).

9. **Мостов'як М.І.** Чинники ефективності логістичних маршрутів експорту агропродовольчої продукції з України. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р. Львів: ЛНУП, 2024. С. 513. (0,14 умов. друк. арк.).

10. **Мостов'як М.І.** Стратегічні вектори розвитку експортного потенціалу агропродовольчого сектору України. Економічні перспективи підприємництва: виклики воєнного часу та повоєнної відбудови: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 31 травня 2024 р. Ірпінь: ДПУ. С. 62-64. (0,14 умов. друк. арк.).

11. **Мостов'як М. І.** Структурні та ринкові детермінанти розриву показників експорту агропродовольчої продукції в Україні та країнах ЄС. Сталий розвиток економіки: тренди та перспективи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 15 жовтня 2024 р. Умань: УНУС. 2024. С. 225-227. (0,1 умов. друк. арк.).

12. **Мостов'як М. І.** Стратегічні імперативи розвитку експорту продукції агропродовольчого сектору. Стратегія розвитку агровольтаїки: стан виклики та кроки впровадження в Україні: матеріали Міжнародної міжгалузевої конференції, 8 квітня 2025 р. Київ: ТНУ ім. В.І Вернадського, 2025. С. 173-175. (0,18 умов. друк. арк.).

13. Смолій Л. В., **Мостов'як М. І.** Стратегія поглиблення внутрішньої переробки агропродукції як чинник підвищення експортної вартості. Сталий розвиток економіки: тренди та перспективи: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 17 жовтня 2025. Умань. 2025. С. 188-191. (0,11 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: обґрунтування*

стратегії поглиблення переробки та оцінка економічного ефекту – 0,06 умов. друк. арк.).

14. Мостов'як І.І., Мостов'як М.І. Агропродовольчий сектор економіки України в умовах воєнного стану: нові виклики та механізми забезпечення стійкості. *Studia Administracji i Bezpieczeństwa*. 2024. Vol. 16. No. 16. pp. 167-181. DOI: <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.7170> (0,51 умов. друк. арк.; *особистий внесок автора: аналіз впливу воєнного вторгнення на агропродовольчий сектор, оцінка структурних змін у географії й логістиці агропродовольчого експорту – 0,4 умов. друк. арк.).*

7. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає у розвитку наукових підходів до формування та реалізації експортної стратегії агропродовольчого сектору та можливості їх прикладного використання в умовах трансформації міжнародного торговельного середовища й поглиблення євроінтеграційних процесів.

Теоретичне значення роботи полягає в поглибленні наукових уявлень про сутність і механізми формування експортної стратегії агропродовольчого сектору, розвитку системного підходу до його дослідження як багаторівневої структури, а також у вдосконаленні теоретико-методичних засад стратегування експортної діяльності з урахуванням інституційних та структурних чинників розвитку. Запропоновані наукові положення розширюють теоретико-методичну базу досліджень у сфері міжнародної торгівлі та розвитку агропродовольчого сектору.

Практичне значення одержаних результатів визначається можливістю їх використання органами державної влади при формуванні та реалізації експортної політики, зокрема для обґрунтування пріоритетів структурної модернізації агропродовольчого експорту, удосконалення механізмів державної підтримки та адаптації до вимог міжнародних ринків. Розроблені методичні підходи та інструментарій можуть бути застосовані суб'єктами господарювання при прийнятті стратегічних рішень щодо розвитку експортної діяльності, а також у науково-дослідній та освітній діяльності при підготовці фахівців економічного профілю.

Результати дисертаційного дослідження впроваджено в діяльність Громадської спілки «Фонд підтримки реформ в Україні» (довідка від 29.09.2025 р. № 137-1/2509) у процесі підготовки аналітичних матеріалів щодо розвитку експорту та формування пропозицій до Експортної стратегії України до 2030 року в рамках проектів GIZ; Державного підприємства «Укрпромзовнішекспертиза» (довідка від 15.09.2025 р. № 2408) в частині підготовки аналітичних матеріалів щодо стратегічної сегментації агропродовольчих підсекторів та ідентифікації пріоритетних напрямів експорту; в освітній процес Уманського національного університету (довідка № 2648/01-10 від 23.12.2025 р.) при викладанні дисциплін «Міжнародна економіка», «Економіка аграрного бізнесу» та «Міжнародний бізнес».

8. Характеристика структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертація характеризується логічно вибудованою та цілісною структурою, що відповідає меті, завданням і предмету дослідження, складається зі вступу, трьох

розділів, висновків, списку використаних джерел з 203 найменувань і 19 додатків. Загальний обсяг становить 346 сторінок, з яких 207 сторінок – основний текст. Робота містить 28 рисунків, 32 таблиці та 39 формул. Послідовність викладення матеріалу забезпечує поступовий перехід від теоретичних узагальнень до методичних розробок і практичних рекомендацій, що свідчить про системність дослідження та внутрішню узгодженість його складових.

Мова дисертації є науковою, чіткою та коректною, із дотриманням норм сучасної української наукової термінології. Виклад матеріалу відзначається логічністю, послідовністю та аргументованістю, використанням відповідного понятійно-категоріального апарату, що забезпечує належний рівень наукової комунікації.

Стиль викладення відповідає вимогам до наукових праць: є лаконічним, змістовним і позбавленим надмірної описовості, що сприяє чіткому розкриттю сутності досліджуваних проблем і обґрунтуванню отриманих результатів. Загалом структура, мова та стиль дисертації забезпечують належне сприйняття її змісту та свідчать про високий рівень підготовки автора.

Дисертаційну роботу Мостов'яка Миколи Івановича на тему «Формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграції», подану на здобуття ступеня доктора філософії за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, оформлено відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення». Робота відповідає вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами) та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими Наказом МОН України від 12.01.2017 № 40 (зі змінами).

9. Дотримання принципів академічної доброчесності.

У дисертаційній роботі дотримано принципів академічної доброчесності, зокрема щодо самостійності виконання наукового дослідження, коректного використання джерел інформації та належного оформлення результатів наукової праці. Використані у роботі наукові положення, статистичні дані, результати досліджень інших авторів супроводжуються відповідними посиланнями на джерела, що забезпечує прозорість і верифікованість отриманих результатів. Текст дисертації характеризується належним рівнем оригінальності, відсутністю некоректних запозичень та ознак академічного плагіату. Загалом дисертаційна робота відповідає встановленим вимогам щодо дотримання принципів академічної доброчесності.

10. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертації.

У цілому позитивно оцінюючи науковий рівень, логічність побудови та практичну значущість дисертаційного дослідження, слід відзначити наявність окремих дискусійних положень, які потребують уточнення або можуть бути предметом подальшого наукового опрацювання.

1. У теоретичному розділі представлено широкий спектр наукових підходів до аналізу агропродовольчого сектору та експортної діяльності, водночас

доцільним є їх більш чітке структурування за науковими школами та концептуальними напрямками, що підвищило б системність викладу.

2. Аналіз класичних і неокласичних теорій міжнародної торгівлі є змістовним, разом із тим варто було б більш повно розкрити їх обмеження та вихідні припущення, що обумовлюють необхідність застосування сучасних адаптивних підходів до стратегування експорту.

3. Використання кількісних методів аналізу є логічним та обґрунтованим, при цьому потребує додаткового пояснення порівняння конкретних показників і методик, зокрема методу кластеризації (k-means), з альтернативними інструментами та оцінка чутливості результатів до зміни вихідних даних.

4. Застосування кластерного аналізу є доцільним, разом з тим варто розширити характеристику отриманих кластерів, зокрема з позицій їх економічного змісту, рівня експортної орієнтації та відмінностей між групами.

5. Запропонована стратегічна сегментація підсекторів є обґрунтованою, водночас для окремих груп, зокрема «внутрішньоорієнтованих лідерів», заслуговує на доповнення аналіз інституційних і регуляторних бар'єрів виходу на зовнішні ринки.

6. В роботі аргументовано необхідність переходу до моделі експорту з вищою доданою вартістю, разом із тим потребує більш чіткого розкриття роль іноземних інвестицій як чинника технологічної модернізації та розвитку переробної галузі.

7. Значна увага приділена адаптації до вимог ЄС, при цьому варто було б ширше проаналізувати ризики та обмеження їх імплементації з урахуванням ресурсних можливостей підприємств.

8. Рекомендації щодо впровадження екологічних і фітосанітарних стандартів є актуальними, разом із тим доцільно було б більш повно врахувати економічну доступність їх реалізації для малих і середніх виробників.

9. Розроблений інструментарій стратегічного планування та сценарного моделювання є змістовним, водночас заслуговує на доповнення оцінювання ресурсного забезпечення реалізації запропонованих заходів, а також врахування впливу можливого вступу України до ЄС на параметри прогнозних сценаріїв.

Наведені зауваження мають дискусійний і рекомендаційний характер, не впливають на загальну наукову значущість дисертаційної роботи та окреслюють напрями її подальшого наукового розвитку.

11. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Мостов'як Миколи Івановича на тему «Формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграції» є завершеним, самостійно виконаним науковим дослідженням, у якому на належному теоретико-методичному рівні узагальнено й систематизовано наукові підходи та обґрунтовано концептуальні й прикладні засади формування та реалізації експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах трансформації глобального торговельного середовища та поглиблення євроінтеграційних процесів.

В роботі поглиблено теоретичні підходи до стратегування агропродовольчого експорту, обґрунтовано відповідну модель його розвитку та

запропоновано організаційно-економічний механізм реалізації експортної стратегії, а також сформовано практичні рекомендації, спрямовані на підвищення стійкості та конкурентоспроможності сектору на міжнародних ринках.

Дисертація відзначається логічною побудовою, послідовністю викладення матеріалу та належним рівнем аналітичного опрацювання наукових джерел. Усі основні положення отримані автором особисто, є обґрунтованими та підтверджені результатами проведеного теоретичного й емпіричного аналізу. Мета, об'єкт, предмет і завдання дослідження визначені чітко та узгоджено, а поставлені завдання повністю вирішені, що підтверджується розробленими концептуальними положеннями, методичними підходами та прикладними рекомендаціями з урахуванням сучасних структурних змін, євроінтеграційного розвитку та воєнно-економічних викликів.

Наукові положення, висновки та рекомендації характеризуються достатнім рівнем аргументованості, містять елементи наукової новизни та мають як теоретичне, так і практичне значення. Основні результати дослідження апробовано на науково-практичних заходах і відображено у публікаціях автора, що повною мірою розкривають зміст і результати дисертаційної роботи.

На основі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлено її основні результати, а також за підсумками розширеного засідання кафедри економіки (протокол № 16 від 15 квітня 2026 р.) встановлено, що дисертаційна робота на тему «Формування експортної стратегії агропродовольчого сектору України в умовах євроінтеграції» характеризується належним рівнем наукової зрілості та містить нові науково обґрунтовані результати, отримані автором. В роботі розв'язано важливе для розвитку національної економіки наукове завдання, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних засад формування експортної стратегії агропродовольчого сектору та розробці практичних рекомендацій щодо її реалізації в умовах євроінтеграції й трансформації міжнародного торговельного середовища.

Дисертація відповідає спеціальності 051 Економіка та вимогам п. 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 № 44 (зі змінами), і може бути рекомендована до подання до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Головуюча на розширеному засіданні
кафедри економіки
Уманського національного університету,
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економіки

Алла ОСІПОВА

22.04.2026

